

И тъй въ начало-то на 9-ти вѣкъ Славено Българе-тѣ на Балканския полуостровъ се дѣлѣхѫ на двѣ половини: една (пó-голѣма-та) съставяше едно особенно царство, предъ което треперяше Константинополскиятъ Императоръ и му плащаше данъкъ, а пакъ друга-та, която живѣше вънъ отъ предѣли-тѣ на това царство въ старо-Гръцки-тѣ области, бѣше вѣче пó-вѣчето подчинена на империя-та.

Между подирни-тѣ, сирѣчъ между подчинени-тѣ Византіи Славенобългаре твърдѣ рано е захватило да се распространява Христіанско-то учение. Още въ 6-ти вѣкъ ные намираме въ Византійска-та Исторія отъ тѣхъ не само много чиновници и знатни полководци, но та-коожде и много свещенници и други духовни лица, и даже два императора, а именно Юстинъ и сестринніи му сынъ Юстинианъ (Управда). А въ 766 год. на 16 Ноемврия и на вселенския патріаршески престолъ се въскачи единъ отъ тѣзи Славено-Българе. Той бѣше патріархъ Никита (Νικήτας ὁ ἀπὸ Σθλαβῶν), който дръжеше съ Иконоборецъ-тѣ Константинъ Копронимъ¹³). — Отъ тѣзи Славено-Българе излѣзе и Императоръ-тѣ Василій Македонски, който отъ прости селенинъ достигна да стапи на Византійския прѣстолъ и стана родоначалникъ на знаменита-та Македонска династія¹⁴).

Това бѣше само голѣмо зло за тѣзи още отъ 7-ми вѣкъ покръстени Славене, че тѣ си нѣмахѫ още свое писмо и принадени сѫ били да слушажтъ слово-то Божие на чуждъ езикъ, на Гръцки. Отъ това прости-тѣ, които не сѫ разбирали този езикъ, макаръ и да сѫ се наричали Христене не сѫ могли да разберажтъ що е хри-

¹³⁾ Теофанъ, Кедринъ, Гликъ, Зонаръ, Никифоръ патріархъ У Страт. 11, 80. —

¹⁴⁾ Погледъ връхъ происхожд. на Бл. народъ. —